

Trường THPT Phan Đăng Lưu, K12A1 Hóa (03-06)

Ghi chú: Bài viết này được tác giả Trường THPT Phan Đăng Lưu đăng trên trang facebook của [HUS High School for Gifted Students](#)

và

[Hội đồng ngành yêu cầu các chuyên gia Trường THPT](#)

, admin xin phép tác giả được post bài trên diễn đàn của trường để các học sinh/ cựu học sinh của trường tiện theo dõi và được biết khi cần. Cảm ơn tác giả vì bài viết rất chi tiết, được biết là từ chính kinh nghiệm của tác giả trong việc săn tìm và apply thành công học bổng du học

Link: <http://hsgs.edu.vn/forum/Thread-Th%E1%BA%A3o-lu%E1%BA%ADn-T%C3%ACm-h%E1%BB%8Dc-b%E1%BB%95ng-du-h%E1%BB%8Dc-d%C3%A0nh-cho-d%C3%A2n-Tr%E1%BB%95ng-H%E1%BB%A3p>

Với phong trào du học đang trên đà bão hòa, đâu có được học bổng du học không phải là chuyện dễ dàng. Đồng nghiệp Vietabroaders vốn là một nguồn thông tin không thiếu về học bổng đối với học sinh Việt Nam khi nộp đơn vào các trường ĐH nước ngoài. Tuy nhiên, theo ý kiến cá nhân của người viết bài này, những học bổng đơn và các kinh nghiệm được chia sẻ trên Vietabroaders thiên khá nhiều về học bổng Liberal Art College (LAC) hoặc các ngành mang tính xã hội, kinh tế. Điều này khiến học bổng không như thể dân Trường THPT chúng ta, thực tế là các môn khoa học cơ bản, kỹ thuật, thể thao và vốn là tiếng Anh và các hoạt động xã hội. Dựa trên những kinh nghiệm cá nhân, công thêm thời gian rèn luyện chơi Starcraft bất thua liên tục đến đến buổi tối trong ngày. Người viết quy định để nhắc nhở các bạn những kinh nghiệm xin học bổng mà trên Vietabroaders không đề cập tới và mình nghĩ sẽ hữu ích đối với các bạn Trường THPT, những thông tin được đây mang tính chính xác, không được copy từ bất kỳ một ai khác.

1) Tìm hiểu về học bổng

Các trường đại học hiện giờ xu hướng hiện nay những kiểu full-scholarship đặt tên đẹp đẽ như Award, Program, Scholars chứ không còn chỉ là Need-based, Merit-based hoặc Financial Aid nữa rồi. Vì vậy để đơn giản, ngoài common application form ra, chúng ta nên lưu ý xem có thể biết được cái học bổng nào mới được thành lập hay không để có thể hiểu hơn về những applicants khác. Vậy làm thế nào để biết được trường có thể loại học bổng này hay không? Thời gian tìm thì có hạn, mà có đến vài nghìn trường cần tìm, đồng nghiệp nên cách chọn và chọn chọn như thế nào là vào website của trường, click vào Prospective Students, click tiếp vào Financial Aid & Scholarship, được liệt kê qua một loạt các phần, rồi lò dò mãi tới tận đáy website mới ra được cái Special Scholarship đấy. Trường cần thời gian tìm kiếm như vậy cũng tốn một 30mins, nhân với vài trăm trường cần tìm thì bạn phải dành thời gian tương đối lâu trên máy tính.

Thay vì vậy, dùng 2 bước sau :

- Gõ "tên trường" "full scholarship" lên google. Bước này sẽ lọc ra được tên của cái full scholarship đấy

- Sau khi lướt qua trang đầu tiên của google result, sẽ thấy được cái tên của cái học bổng đấy, gõ tiếp "tên học bổng" filetype:pdf vào google.

Lí do đến gần là bởi vì khi tìm cái học bổng nào cũng sẽ thấy kèm với bên gần là thi u thông tin để đi đăng pdf. Thường thì gian mất khoảng 3-10mins để tìm được cái.

Nói lí thuyết suông thì nhàm quá, thử ví dụ xem nào. Bây giờ giả sử mình nghe thấy tên trường Vanderbilt University, mình muốn tìm hiểu xem trường có fullscholarship hay không. He he, nếu ai thử check website của trường thì khá là overwhelming thông tin. Bây giờ thử làm theo cách của mình nhé:

- Gõ "Vanderbilt" "full scholarship" lên google. Các bên thấy kết quả ngay đầu tiên không? Muốn thấy cái nào đó lên Yahoo Answer hỏi "Someone help me please! Full scholarship to Vanderbilt?"

. Ah ha, đây là cái chúng ta cần, ngay lập tức click vào trang đầu tiên, bên qua những thi u thi t của câu trả lời, chỉ tiếp trung để tìm 1 cái tên riêng. Ngay phía dưới câu trả lời, chỉ cần click tiếp, cũng thấy có 1 cái tên nổi bật như "Cornelius Vanderbilt Scholarship" Đây là keyword cho bên tiếp theo.

- Gõ "Cornelius Vanderbilt Scholarship" filetype:pdf vào google. Nhìn xem kết quả ngay dòng đầu tiên là gì nào? <http://www.vanderbilt.edu/u/scholarships/f...n-2012.pdf>

Ví dụ tiếp theo, bây giờ mình muốn tìm học bổng ở trường Emory University,

- Gõ "Emory" "full scholarship" lên google. Kết quả đầu tiên khá lạ, cho ra nhiều thread từ collegeconfidential, không thành vấn đề, click vào hết tất cả các cái thread ở top, chỉ thấy đây là các thread tên "Stanford vs. Emory (full scholarship)", "scholarship at emory", "Duke vs. Emory (full-ride)". Đọc lướt thôi (luôn nhớ trong đầu 1 câu "mình cần tìm 1 cái tên, mình cần tìm 1 cái tên, ..."). Mất khoảng 5 phút để đọc và bên sẽ phát hiện ra 2 cái tên của 2 học bổng bên nó nói tiếp đây là "Woodruff scholarship" và "Emory Scholars". Có được cái tên rồi, ta làm tiếp bên tiếp theo.

- Gõ "Woodruff scholarship" filetype:pdf vào google, phát hiện ra đây là scholarship dành cho dân học về Law, thoát khỏi website ngay lập tức nhé. Muốn vài ngành như Medicine, Pharmacy, Law, Military... thì gõ thêm chữ không dành học bổng cho sinh viên quân sự, để ng để thêm mà đầu đầu.

- Second try, gõ "Emory Scholars" filetype:pdf vào google. Nhìn xem kết quả ngay dòng đầu tiên là gì nào? <http://www.emory.edu/admission/counselor...nation.pdf>

Ví dụ tiếp theo 3,4,5... dành cho bên. Nên nhớ là để ng cần nhớ quá mà nhớ rồi làm theo mẫu 2 bên trên, có những lúc phải thêm từ khóa, bởi vì từ khóa, loại bên cú pháp thì mẫu ra được kết quả chính xác và nhanh.

3) Apply học bổng

Chỉ cần chọn bạn đang bắt đầu là phần 2) Chọn bạn hỏi sao không thấy mình đi tiếp. Trong khi đi tiếp bạn chọn 2, mình muốn các bạn hình dung được các trường hợp nên có khi apply. Nếu các bạn đã hoàn thành xong bước 1 : "À, mình biết được các trường hợp đi có cái học bổng đấy!" thì chỉ cần các bạn cũng nhìn ra là tất cả các học sinh xin học bổng này đều yêu cầu từ 1-3 bài essays. Chính vì vậy mình muốn đi tiếp bạn nội dung essays ở phần này, what to write on the essays?

Mình muốn add thêm một chút về 3 topic essay thông dụng.

1. Vì sao lại chọn học ngành đó ở trường của nó

Be specific, gì sao nó hỏi về việc chọn học ngành X của trường nó, mình thấy phần lớn các applicants post essays trên Vieabroad có đề cập đến là câu trả lời chung chung và thông dụng một chút vài lời như sau:

"I have passion about this field". --- Passion is a vague word, passion how?

"I graduated from the top high school in Vietnam. I got achievement, awards, high grades in that field. Here is another piece of my personal history, my family is" ---- We can see that in your document, please don't mention that again.

"I always wanted to be an entrepreneur, so I want to discover more about business" ---- Yeah, I've always wanted to be a Superman. So what did you do if you always wanted to be an entrepreneur?

Đúng nhiên là những đi tiếp tiếp trên không có hỏi gì cả, mình chỉ thấy nó chưa đi tiếp tiếp để impress adcom. Theo mình, thì mình sẽ làm như thế này:

- Trong khoảng 1-2 paragraph đầu tiên, cần gọi tên trả lời được câu hỏi "What did I do?". Thí dụ apply vào Engineering major thì mô tả về quá trình chính tay mình lắp ráp 1 product. Apply vào Business thì nói về quá trình mình kiếm ra tiền trong 1 cái job thời high school. Riêng cái khoảng trả lời thành công câu hỏi này, bạn đã stand out được hơn 90% applicants rồi vì thời còn là ở bậc high school, ngoài điếm chắc ra, rất ít học sinh có thể "do something significantly"

- Tiếp theo là transition paragraph. Trả lời câu hỏi "What did I get?" Nói về những philosophy mình nghĩ ra từ cái experience đấy.

- 2 - 3 paragraph cuối cùng sẽ trả lời câu hỏi "Why is what you did important to us?" dành để link đến cái major ở trường. Vấn đề này khá critical, phần lớn các applicants sẽ nêu ra là "trường này là famous school" "có ranking cao ở major này này này"... mình thấy cần cần thêm một chút làm sao lôi được những cái tên của projects của trường ra. Thí dụ như engineering major thì lôi học tên cái project mà student trong department đang thực hiện. Business major thì nêu học tên những nhóm của trường ra. Tóm lại, nếu tìm hiểu về các kỳ thi, thì có thể nêu học tên 1 professor và tên paper của ông ý ra. Đúng

những cái projects và group, professors, papers này phải support cho cái philosophy transition paragraph. Khi đến những cái tên này, 90% là bạn adcom không hiểu gì cả, cái gì mà người ta không hiểu thì người ta truy ra xem có đúng không. Và chính vì vậy mà thao tác gõ máy tính, người ta sẽ thấy rằng applicant này đã thực sự tìm hiểu kỹ về trường và sẽ thấy là mình có passion về cái major đấy. Cái passion lúc đấy thì không còn vaguely described nữa.

2. What is your contribution apart from academic?

Cái essay này cũng cần specific. Tránh dùng big words. Thí dụ như mình thấy nhiều bài essay trên Vietabroad có cái từ "think big"; "think globally"... kiểu như "tôi sẽ đưa trường chúng ta lên 1 tầm cao vĩ đại, bao trùm thế giới", "là 1 người VN, tôi muốn mang đến cho trường truy cập thông tin lâu đời của dân tộc VN con rồng cháu tiên", "tôi là công dân quốc tế, tôi đi tình nguyện khắp thế giới, tôi có thể make difference giúp trường ta đa dạng văn hóa"... blah blah blah.

F*CK that!

I think we should stop writing about "thinking globally", it's better to write about how you're going to "act locally".

Thí dụ như "tôi biết được rằng khoa EE tại Stanford, tầng 4, phòng số 123 có 1 nhóm đang làm về integrated circuit, tôi đang có 1 new idea và hiện tại có thể join nhóm đó có thể tăng chất lượng cho sản phẩm". "Tôi biết rằng Washington University có 1 phòng nghiên cứu về Việt Nam trong số họ là thủ tục 2 di dân sau chiến tranh, thực sự du học sinh chưa biết cách xây dựng 1 cộng đồng mạnh mẽ để thể hiện nét văn hóa thu hút Việt Nam. Tôi là thành viên của SSVN con, tôi hiện tại có thể giúp số của vào việc đưa hình ảnh của văn hóa Việt Nam đến Washington". Các bạn thấy điểm khác biệt không nhé, trong essay thì make it personally có lợi thế để người ta hiểu mình hơn là viết như văn bản của 1 lão chính trị gia.

3. Personal Statement

Cái này mình dùng để kể về personal history. Để viết được Personal Statement hay, bạn cần phải có good experience, tức là đã cuộc đời trải qua đó đã phải trải qua nhiều giai đoạn lên xuống gập ghềnh, than khóc ôi, vui sướng tất cùng rồi. Còn nếu chưa có những real life experience đấy, bạn đừng nghĩ ra cách làm thế nào để viết cho hay, thì có lẽ là quá muộn rồi, mấy cái tip, tricks khó có thể giúp ích cho cái essay thêm nhiều.

2) Chọn bài học

Đó mà viết được essays có nhiều ý nghĩa như phần 3, thì học của bạn cũng phải thực sự có nhiều ý nghĩa như thế. Về mặt academics, TOEFL, SAT và GPA các bạn có thể lo được, cái mình muốn nói đây là extra activities. Phần lớn extra curricular mà mình thấy trên Vietabroad liên quan đến sport, social activities, đây không phải là thủ tục mà dân Tiếng Anh, mà dù mình biết hiện nay cũng rất nhiều bạn hằng máu tham gia các hoạt động ngoài trường. Mình muốn đề cập thêm cho các bạn muốn đi theo hướng Science and Engineering, những hoạt động xã hội và thể thao không tăng thêm mà chỉ là học lên nhiều. Chính vì thế

trong quá trình học, nếu bạn muốn được nhận học bổng cho mình sau này sẽ theo đuổi Science và Engineering và muốn có scholarship thì các hoạt động học tập học sẽ cùng nên liên quan đến Science và Engineering.

Ngoài các cuộc thi Toán, Lý, Hóa, Sinh, Tin chính thông. Ở Việt Nam thì những cuộc thi và hoạt động liên quan đến kỹ thuật ở bậc high-school không nhiều. Tuy nhiên, với tên tuổi mới vài cuộc thi đang phong trào như vifotech THANH THIẾU NIÊN NHỊ ĐỈNH TOÀN QUỐC, Cuộc thi quốc gia về báo về môi trường nước, Cuộc thi lập trình game, đang dành cho học sinh ở F-store... Mình khuyên các bạn nên đăng ký tham dự và cố gắng đạt được một giải nào đó (mặc dù motivation để tham dự thì nên là niềm đam mê sáng tạo hơn là giải thưởng). Bởi vì tiếp theo quan trọng nhất, sau khi có được giải thưởng nào đó rồi, bạn nên link với research của trường mà bạn nghĩ rằng mình sẽ apply, để viết vào essay, để biết là link với các paper mà professors ở trường đã publish ra. Mình có nhớ đến papers? Ở bậc high school thì trình độ kiến thức rất khó có thể được hiểu được toàn bộ paper mà 1 giáo sư đã viết ra. Tuy nhiên, bạn nên cố gắng hiểu được phần Abstract để nắm được khái niệm rằng ông giáo sẽ đang nghiên cứu về những gì chung chung gì, sau đó rồi mới link được đến kiến thức của bạn. Nếu được phần abstract bạn vẫn không hiểu, thì bạn nên đọc những gì người khác tóm tắt cái paper để bạn nắm ngôn ngữ để giải và để chúng ta. Mình chỉ lấy ví dụ trang webfutura.org là một trang web tóm tắt các paper bằng ngôn ngữ dễ hiểu, để bạn thì có link trực tiếp đến các paper để.

Nếu nói ra phần phía trên có vẻ khá rõ ràng lắm, mình chỉ lấy ví dụ như thế này. Giải sẽ trong quá trình học highschool, bạn tham dự 1 giải Game Starcraft, và được giải nhất, trong quá trình apply, bạn thấy điểm mạnh của mình là chơi game giỏi, vậy thì nên link đến cái trường nào mà có professors đã sản xuất papers nói về gamer. Vào thế website futura.org, tìm từ khóa gamers, ra được khá nhiều kết quả nghiên cứu về gamers. Ta thử lấy thí dụ về bài báo học paper "Gamers still fail at talking while driving" của 1 giáo sư trường Duke University.

<http://www.futura.org/science-technolo...e-driving/>

Bạn đọc bài tóm tắt này, hiểu được rằng các professors này đang nghiên cứu khả năng multitasking của gamers khi lái xe. Rồi trong bạn tóm tắt đó, có link đến bài báo gốc, bạn nhìn ra được bài báo gốc ở đây.

<http://www.springerlink.com/content/k711...p1/?MUD=MP>

Bạn không nhất thiết phải đọc toàn bộ bài báo gốc, bạn chỉ cần đọc phần Abstract để nắm được những gì sẽ có trong bài báo.

Từ bài báo gốc, bạn biết được tên tuổi của những giáo sư đã viết bài báo này, những cái tên này vô cùng quan trọng trong bài essays xin học bổng. Mình chỉ cần lấy ví dụ như: "Trong quá trình chơi game, tôi luôn nghĩ rằng kỹ năng multitasking của tôi có thể transferable sang các kỹ năng khác, cho đến một tình huống tôi được đọc được bài báo của giáo sư Sarah E. Donohue và cộng sự, tôi hiểu được rằng điều đó không đúng. Bạn tính toán đã khiến tôi tham gia vào các thí nghiệm mà nhóm đang làm, và quá thú vị quá được kiểm chứng..." chẳng hạn mà thôi. Bài essays chỉ cần viết nên personal và học được những nhận thức, để bạn thì nêu bật hơn bạn thân bạn ra khỏi đám applicants khác. Thế hình dung về trí tuệ để xem, chúng ta thấy

chỉ là học công nghệ cho 1 thời gian muốn tìm hiểu và nghiên cứu mà trường đang theo đuổi?

Tóm tắt đã, mình tin chắc rằng thông tin trên chắc chắn sẽ rất hữu ích cho nhiều bạn, không chỉ apply vào bậc high-school mà còn trong nhiều lĩnh vực khác nữa. Nhưng mình viết dài quá rồi và mình không còn hàng để viết nữa, mong các bạn thông cảm.

Bạn nào muốn copy hoặc post vào chỗ khác thì mong đừng credit là mình Trần Tâm Phụng nhé, cảm ơn các bạn!

Trần Tâm Phụng.